

გადაწყვეტილება

საქართველოს სახელით

02 აპრილი, 2019 წელი
თბილისი

ქ.

შესავალი ნაწილი
თბილისის საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია
მოსამართლე ლელა ცანავა
სხდომის მდივანი სალომე ბარდანაშვილი

მოსარჩელე თ-----ი
მოსარჩელის წარმომადგენელი მ-----ი

მოპასუხე შ-----ი
მოპასუხის წარმომადგენელი ლ-----ე

დავის საგანი ალიმენტის დაკისრება

აღწერილობითი ნაწილი:

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1 შ-----ს (პ/ნ 0-----) არასრულწლოვანი შვილის, 2--- წლის 1-----
დაბადებული დ-----ის (პ/ნ 0-----) რჩენა-აღზრდისთვის თ-----ის
სასარგებლოდ ალიმენტის დაკისრება, ყოველთვიურად 300 (სამასი) ლარის
ოდენობით, სარჩელის აღძვრის მომენტიდან - 2019 წლის 14 თებერვლიდან, ბავშვის
სრულწლოვნებამდე.

1.2 შ-----ს (პ/ნ 0-----) არასრულწლოვანი შვილის, 2--- წლის 1-----
დაბადებული ს-----ის (პ/ნ 0-----) რჩენა-აღზრდისთვის თ-----ის
სასარგებლოდ ალიმენტის დაკისრება, ყოველთვიურად 300 (სამასი) ლარის
ოდენობით, სარჩელის აღძვრის მომენტიდან - 2019 წლის 14 თებერვლიდან, ბავშვის
სრულწლოვნებამდე.

მოსარჩელის პოზიცია:

თ-----ს (პ/ნ 0-----) და შ-----ს (პ/ნ 0-----) ჰყავთ ორი საერთო შვილი, 2--- წლის 1----- დაბადებული ს-----ი (პ/ნ 0-----) და 2--- წლის 1----- - დაბადებული დ-----ი(პ/ნ 0-----). მოსარჩელე აღნიშნავს, რომ შ-----ი არანაირ მზრუნველობას და ყურადღებას არ იჩენს არასრულწლოვანი შვილების მიმართ. არ არის დაინტერესებული ბავშვების არც მორალური და არც მატერიალური მდგომარეობით. ორი არასრულწლოვანი ბავშვების გამოკვებას და აღზრდას ცდილობს მხოლოდ დედა. თ-----ი ყველანაირ ხარჯს იღებს იმისთვის, რომ მისი შვილები, გარდა ყოველდღიური ყოფის უზრუნველყოფისა, იყვნენ ფიზიკურად ჯანმრთელები და მიიღონ შესაბამისი განათლება. ამისთვის მოსარჩელე არასრულწლოვან დ---- და ს-----ებს ატარებს სხვადასხვა წრეებზე, როგორებიცაა: ცურვა და ცეკვა, შესაბამისი განთლების მიღების მიზნით კი ბავშვები დამატებითად სწავლობენ ინგლისურ ენასა და მათემატიკას. ყოველივე ეს კი, რა თქმა უნდა, დაკავშირებულია საკმაოდ დიდ ხარჯებთან, რაშიც საერთოდ არ იღებს მონაწილეობას ბავშვების მამა - შ-----ი, არ იღებს მონაწილეობას შვილების რჩენასა და აღზრდაში, არ არის დაინტერესებული მათი კეთილდღეობით, მიუხედავად იმისა, რომ მოპასუხე არის დასაქმებული ერთ - ერთ თამბაქოს მწარმოებელ კომპანიაში და აქვს ყოველთვიურად 1 000 (ერთი ათასი) ლარის ოდენობის შემოსავალი.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მოპასუხე შ-----მა ნაწილობრივ ცნო სარჩელი. მისი განცხადებით, იგი იზიარებს მოპასუხის პოზიციას, სრულიად გააზრებული აქვს ის ფაქტი, თუ რამდენად ხელშეწყობა და მატერიალური უზრუნველყოფა ესაჭიროებათ ბავშვებს. მას სურს, რომ დ---- და ს-----ები აღიზარდონ საზოგადოების ღირსეულ წევრებად, შესაბამისად, ცნობს სასარჩელო მოთხოვნას ნაწილობრივ, რაც გამომდინარეობს იქიდან, რომ არ აქვს შესაძლებლობა მოსარჩელის მიერ მითითებული თანხის ოდენობაა გადაიხადოს ალიმენტის სახით. მოპასუხე დასაქმებულია ს.ს. „თ-----“ და მის ყოველთვიური ხელფასი შეადგენს 828.33 ლარს, ხელზე ასაღები ოდენობა რჩება 622.85 ლარი. აღნიშნული თანხიდან თუ საალიმენტო ვალდებულების 600 ლარის დაფარვა მოუწევს, გამოდის, რომ მას საარსებოდ მინიმუმამდე არ რჩება. მოპასუხე აღნიშნავს, რომ არის მძიმე ავადმყოფი, კერძოდ მას აქვს ქრონიკული C ვირუსული ჰეპატიტი და ღვიძლის ცეროზი. შ-----ს მისი ყოველთვიური ხელფასიდან, ჯანმრთელობის მდგომარეობის გათვალისწინებით, უწევს ხარჯების გაღება, ასევე სპეციალური კვების გათვალისწინება. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე შ-----ს არ ეძლევა შესაძლებლობა, რომ სასარჩელო მოთხოვნაში ხსენებული თანხის ოდენობა საალიმენტო ვალდებულების სახით გადაუხადოს შვილებს. მისი ფინანსური მდგომარეობიდან გამომდინარე, შესწევს შესაძლებლობა ალიმენტის სახით გადაიხადოს 100 – 100 ლარი თითოეულ ბავშვზე.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. დადგენილი უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.2. დაბადების მოწმობა №4-----ის (სააქტო ჩანაწერი - №0-----) თანახმად,

დ---- კიწბაბაშილი (3/5 0-----) დაიბადა 2--- წლის 1-----, ქალაქ თბილისში. მისი მშობლები არიან შ-----ი (3/5 0-----) და თ-----ი (3/5 0-----).

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- დაბადების მოწმობა. (იხ.ს.ფ.13)

3.1.3. დაბადების მოწმობა №0-----ის (სააქტო ჩანაწერი - №0-----) თანახმად,

დ-----ი (3/5 0-----) დაიბადა 2--- წლის 1-----. მისი მშობლები არიან შ-----ი (3/5 0-----) და თ-----ი (3/5 0-----).

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- დაბადების მოწმობა. (იხ.ს.ფ.14)

3.1.4. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 26.02.2019 წლის ინფორმაციის თანახმად, თ-----ს (3/5 0-----) 2018 წლის იანვრის თვიდან - 2019 წლის იანვრის თვემდე, უფიქრსირდება შემოსავალი, - 21,216.98 ლარის ოდენობით, საიდანაც დაკავშებული შემოსავალის ოდენობა შეადგენს - 4,238.31 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- სსიპ შემოსავლების სამსახურის ინფორმაცია(იხ.ს.ფ.30-31)

3.2.დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. სსიპ შემოსავლების სამსახურის 26.02.2019 წლის ინფორმაციის თანახმად, შ-----ის (3/5 0-----) 2018 წლის იანვრის თვიდან - 2019 წლის იანვრის თვემდე, უფიქრსირდება შემოსავალი, - 11,576.76 ლარის ოდენობით, საიდანაც დაკავშებული შემოსავალის ოდენობა შეადგენს - 2,451.85 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- სსიპ შემოსავლების სამსახურის ინფორმაცია(იხ.ს.ფ.30-31)

3.2.2. საცურაო აუზი „დ-----“ 01.02.2019 წლის ცნობის თანახმად, ს-----ი 27 ნომბერიდან - 20 დეკემბრის ჩათვლით დადის - სამშაბთს და ხუთშაბათს ცურვაზე, რისი საფასურიც შეადგენს 55 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- საცურაო აუზი „დ-----“ ცნობა. (იხ.ს.ფ.18)

3.2.3. ანსაბლ „დ-----“ ქორეოგრაფიული ხელმძღვანელის - ი-----ს 02.02.2019 წლის ხელწერილის თანახმად, დ-----ი ირიცხება ანსაბლ „დ-----“ მოსამზადებელს ჯგუფში, აღნიშნულის საფასური შეადგენს თვითრად -

50 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- ხელწერილი (იხ.ს.ფ.19)

3.2.4. მათემატიკის პედაგოგის, ლ-----ის 01.02.2019 წლის, ხელწერილის მიხედვით, დ---- და ს-----ები დამატებით სწავლობენ მათემატიკის საგანს, რომლის ღირებულებაც შეადგენს 180 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- ხელწერილი (იხ.ს.ფ.20)

3.2.5. ინგლისური ენის პედაგოგის, ლ-----ის 03.02.2019 წლის ხელწერილის მიხედვით, დ---- და ს-----ებს ინგლისური ენაში დამატებით უტარდებათ გაკვეთილები, რომლის ღირებულებაც შეადგენს 180 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- ხელწერილი (იხ.ს.ფ.21)

3.2.6. სს „თ-----“ მიერ 27.02.2019 წლის გაცემული ცნობის თანახმად შ-----ი არის დასაქმებული 2004 წლის 11 იანვრიდან აღნიშნულ კომპანიაში და მისი ყოველთვიური შემოსავალი შეადგენს 828.33 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- სს თ----- 27.02.2019 წლის ცნობა (იხ.ს.ფ.46)

3.2.7. სამედიცინო დოკუმენტაცია ფორმა N IV-100ა-ს თანახმად, შ-----ის დიაგნოზს წარმოადგენს: ქრონიკული C ვირუსული ჰეპატიტი, ღვიძლის ცეროზი, უკმარისობითპორტული ჰიპერტენზია, სტუპორი კომა, სუნთქვის მწვავე უკმარისობა.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- სამედიცინო დოკუმენტაცია ფორმა N IV-100ა (იხ.ს.ფ.48-50)

3.2.8. მხარეთა ახსნა-განმარტებისა და საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შესაბამისად, სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს ფაქტობრივ გარემოებას იმის თაობაზე, რომ მოპასუხე შ-----ს კანონისმიერი რჩენის ვალდებულება, გარდა 2--- წლის 1----- დაბადებული დ-----ის და 2--- წლის 1----- დაბადებული ს-----ის არ ეკისრება.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის შესაბამისად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრობითობის საფუძველზე. მხარეები

სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნასა და შესაგებელს. ამ გარემოების დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებითა და ექსპერტთა დასკვნებით. სსსკ-ის 103-ე მუხლის თანახმად კი, მტკიცებულებებს სასამართლოს წარუდგენენ მხარეები.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის თანახმად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს სასამართლო სხდომაზე მათს ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. მოსაზრებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს სასამართლოს შინაგან რწმენას უნდა აისახოს გადაწყვეტილებაში.

სასამართლო განმარტავს, რომ საპროცესო კოდექსი, აწესებს მტკიცების განაწილების სტანდარტს, თუმცა თითოეული მტკიცებულების შეფასებას, სასამართლოს შინაგან რწმენას უკავშირებს. მიუხედავად იმისა, რომ სასამართლოს შინაგანი რწმენა განპირობებულია სუბიექტური კრიტერიუმით, აღნიშნული პრინციპი არ არის შეუზღუდავად უზრუნველყოფილი და უნდა ეფუძნებოდეს მტკიცებულებათა ყოველმხრივ და სრულ გამოკვლევას. მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთი განაწილებულ უნდა იქნეს იმგვარად, რომ მოსარჩელესა და მოპასუხეს უნდა დაეკისროთ იმ ფაქტების დამტკიცება, რომელთა მტკიცება მათთვის ობიექტურად შესაძლებელია.

მტკიცების ტვირთის მხარეთა შორის სწორად გადანაწილებას არა მარტო საპროცესო-სამართლებრივი, არამედ არსებითი მატერიალურ-სამართლებრივი მნიშვნელობაც გააჩნია, ვინაიდან მხარის მიერ ამ მოვალეობის შეუსრულებლობას ან არაჯეროვნად განხორციელებას, შედეგად მოჰყვება ამავე მხარისათვის უარყოფითი, არახელსაყრელი შედეგი.

სამოტივაციო ნაწილი:

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე სასამართლო მივიდა დასკვნამდე, რომ ვინაიდან ალიმენტის გადახდევინება მიზნად ისახავს ბავშვის ინტერესების დაცვას და განკუთვნილია არასრულწლოვანის ნორმალური რჩენა-აღზრდისათვის, მშობლების რეალური მატერიალური მდგომარეობის, ასევე შვილის საჭიროებების გათვალისწინებით, სასარჩელო მოთხოვნა ალიმენტის დაკისრების თაობაზე უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1198-ე, 1212-ე, 1213-ე, 1214-ე, 1222-ე, 1234-ე, “ბავშვის უფლებების შესახებ” კონვენციის მე-3, მე-18, 27-ე მუხლები.

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. მოსარჩელემ ალიმენტის მოპასუხისათვის დაკისრება მოითხოვა იმ ფაქტობრივ გარემოებაზე მითითებით, რომ მხარეებს ჰყავთ არასრულწლოვანი შვილები: 2--- წლის 1----- დაბადებული დ-----ი და 2--- წლის 1----- დაბადებული ს-----ი, რომლებიც მეორე მშობლისაგან ასევე, მატერიალურ დახმარებას საჭიროებენ.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1198-ე მუხლის თანახმად: მშობლები უფლებამოსილნი არიან აღზარდონ თავისი შვილები, იზრუნონ მათი ფიზიკური, გონებრივი, სულიერი და სოციალური განვითარებისათვის, აღზარდონ ისინი საზოგადოების ღირსეულ წევრებად, მათი ინტერესების უპირატესი გათვალისწინებით. ამავე კოდექსის 1212-ე მუხლის თანახმად მშობლები მოვალენი არიან არჩინონ თავიანთი არასრულწლოვანი შვილები, აგრეთვე შრომისუუნარო შვილები, რომლებიც დახმარებას საჭიროებენ.

სამოქალაქო კოდექსის 1213-ე მუხლის თანახმად, არასრულწლოვანი ან სრულწლოვანი შრომისუუნარო შვილებისათვის გადასახდელი ალიმენტის ოდენობას განსაზღვრავენ მშობლები ურთიერთშეთანხმებით.

მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია ფაქტობრივი გარემოება იმის თაობაზე, რომ შ-----ი და თ-----ი ცხოვრობენ ცალ-ცალკე. ბავშვების საცხოვრებელ ადგილს წარმოადგენს დედის საცხოვრებელი ადგილი. შესაბამისად, ზემოაღნიშნული ნორმების თანახმად, ორივე მშობელი ვალდებულია არჩინონ თავიანთი არასრულწლოვანი შვილები.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1214-ე მუხლის თანახმად: თუ მშობლები ვერ შეთანხმდნენ ალიმენტის ოდენობაზე მაშინ დავას გადაწყვეტს სასამართლო. ალიმენტის ოდენობას სასამართლო განსაზღვრავს გონივრული, სამართლიანი შეფასების საფუძველზე შვილის ნორმალური რჩენა-აღზრდისათვის აუცილებელ მოთხოვნათა ფარგლებში. ალიმენტის ოდენობის განსაზღვრისას სასამართლო მხედველობაში იღებს როგორც მშობლების, ისე შვილის რეალურ მატერიალურ მდგომარეობას.

კანონის ზემოხსენებული დანაწესი ადგენს მშობელთა ვალდებულებას, უზრუნველყონ თავიანთი შვილების მატერიალური კეთილდღეობა. აღნიშნული მიზნით მშობლები თანხმდებიან შვილის სარჩენად განკუთვნილი ალიმენტის ოდენობის შესახებ, თუმცა მითითებული შეთანხმების მიუღწევლობისას გადაწყვეტილებას ალიმენტის მოცულობის თაობაზე იღებს სასამართლო. კანონმდებელი არასრულწლოვანის რჩენა-აღზრდისათვის აუცილებელი ხარჯების ზღვრულ ოდენობას არ ითვალისწინებს და შესაძლებლობას აძლევს სასამართლოს, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, ალიმენტის მოცულობა დაადგინოს ისეთი გარემოებების ობიექტურად და სამართლიანად შეფასების შედეგად, როგორიცაა მშობლების რეალური ფინანსური შესაძლებლობები, სარჩენი ბავშვის ასაკი, ჯანმრთელობის მდგომარეობა, მისი საჭიროებანი, თითოეული მშობლის კმაყოფაზე

მყოფ პირთა რიცხვი და სხვა.

“ბავშვის უფლებების შესახებ” კონვენციის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, ბავშვის მიმართ ნებისმიერ ქმედებათა განხორციელებისას, მიუხედავად იმისა, თუ ვინ არის მათი განმახორციელებელი, - სახელმწიფო თუ კერძო დაწესებულებები, რომლებიც მუშაობენ სოციალური უზრუნველყოფის საკითხებზე, სასამართლოები, ადმინისტრაციული თუ საკანონმდებლო ორგანოები - უპირველესი ყურადღება ეთმობა ბავშვის ინტერესების დაცვის უკეთ უზრუნველყოფას.

აღნიშნულ ნორმასთან დაკავშირებით, ბავშვის უფლებათა კომიტეტის ზოგად კომენტარში #14, რომლის მიზანია უზრუნველყოს ბავშვის საუკეთესო ინტერესების გათვალისწინება და პატივისცემა კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოთა მიერ, აღნიშნულია, რომ ბავშვის საუკეთესო ინტერესების ცნება კომპლექსურია და უნდა განისაზღვროს ყოველი ცალკეული საქმის მიხედვით. ბავშვის საუკეთესო ინტერესი უნდა მოერგოს და განისაზღვროს ინდივიდუალურად, შესაბამისი ბავშვის თუ ბავშვების კონკრეტული სიტუაციის მიხედვით, მათი პირადი კონტექსტის, მდგომარეობის, კონკრეტული გარემოებებისა და საჭიროებების გათვალისწინებით. გადაწყვეტილების მისაღებად აუცილებელია ბავშვის საუკეთესო ინტერესების ყველა ელემენტის შეფასება და დაბალანსება.

“ბავშვის უფლებების შესახებ” კონვენციის მე-18 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მონაწილე სახელმწიფოები ყოველ ღონეს ხმარობენ, რათა უზრუნველყონ ბავშვის აღზრდისა და განვითარებისათვის ორივე მშობლის საერთო და თანაბარი პასუხისმგებლობის პრინციპის აღიარება. მშობლებს ან შესაბამის შემთხვევებში კანონიერ მეურვეებს აკისრიათ ძირითადი პასუხისმგებლობა ბავშვის აღზრდისა და განვითარებისათვის. ბავშვის საუკეთესო ინტერესები მათი ძირითადი ზრუნვის საგანია.

“ბავშვის უფლებების შესახებ” კონვენციის 27-ე მუხლით აღიარებულია ასევე ყოველი ბავშვის უფლება – უზრუნველყოფილი იყოს ცხოვრების ისეთი დონით, რომელიც აუცილებელია მისი ფიზიკური, გონებრივი, სულიერი, ზნეობრივი და სოციალური განვითარებისათვის. მშობლებს ან ბავშვის სხვა აღმზრდელებს ეკისრებათ ძირითადი პასუხისმგებლობა, თავიანთი უნარისა და ფინანსური შესაძლებლობების ფარგლებში უზრუნველყონ ბავშვის განვითარებისათვის საჭირო ცხოვრების პირობები. კონვენციის აღნიშნული ნორმა არასრულწლოვან შვილზე ზრუნვას და ცხოვრების ნორმალური პირობების შექმნის ვალდებულებას უპირატესად მშობლებს აკისრებს და მათ თანაბრად ეკისრებათ შვილის რჩენისა და აღზრდის ვალდებულება.

სასამართლო აგრეთვე მიუთითებს მშობლის პასუხისმგებლობის შესახებ ევრო საბჭოს წევრი სახელმწიფოების მინისტრთა კომიტეტის R (84) 4 რეკომენდაციის პირველ პრინციპზე რომლის თანახმად, მშობლის პასუხისმგებლობა არის ვალდებულებებისა და უფლებამოსილებების ერთობლიობა რომელიც მოწოდებულია უზრუნველყოს ბავშვის მორალური და მატერიალური კეთილდღეობა, კერძოდ, ბავშვის მოვლა, ბავშვთან პირადი ურთიერთობების შენარჩუნება, და მისი უზრუნველყოფა განათლებით, რჩენისათვის საჭირო სახსრებით, ოფიციალური წარმომადგენლობით და მისი ქონების ადმინისტრირებით. ამავე რეკომენდაციის მე-2 პრინციპის თანახმად, უფლებამოსილი ორგანოს ნებისმიერი გადაწყვეტილება

მშობლის პასუხისმგებლობის განსაზღვრასთან ან ამ პასუხისმგებლობის განხორციელების გზებთან დაკავშირებით უპირველესად უნდა ეფუძნებოდეს ბავშვის ინტერესებს. 1966 წლის 16 დეკემბრის სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების შესახებ, საერთაშორისო პაქტის (საქართველოში ძალაშია 1994 წლის 3 აგვისტოდან) 23-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, ამ პაქტის მონაწილე სახელმწიფოებმა უნდა განახორციელონ საჭირო ღონისძიებანი დაქორწინების, ქორწინებაში ყოფნისა და განქორწინების დროს მეუღლეთა თანასწორი უფლებებისა და მოვალებების უზრუნველსაყოფად. განქორწინების შემთხვევაში გათვალისწინებული უნდა იყოს ბავშვის საჭირო დაცვა.

ალიმენტის გადახდევინება მიზნად ისახავს ბავშვის ინტერესების დაცვას, მისთვის არა მარტო არსებობისათვის აუცილებელი მინიმუმის უზრუნველყოფას, არამედ, თუ ეს შესაძლებელია, ცხოვრების იმ დონის შენარჩუნებასაც, რომელიც მას ექნებოდა მშობლების ნორმალური ურთიერთობის პირობებში. ალიმენტის ოდენობას სასამართლო განსაზღვრავს გონივრული, სამართლიანი შეფასების საფუძველზე, შვილის ნორმალური რჩენა-აღზრდისათვის აუცილებელ მოთხოვნათა გათვალისწინებით. ამავე დროს, ალიმენტის ოდენობის განსაზღვრისას მხედველობაში მიიღება ის გარემოება, თუ რამდენს შეადგენს ალიმენტის გადამხდელის რეალური ქონებრივი მდგომარეობა. გასათვალისწინებელია, როგორც არასრულწლოვანი შვილის უფლება მიიღოს მშობლისაგან ალიმენტი, ასევე ის სამართლებრივი დანაწესი, რომ ორივე მშობელი თანაბრადაა ვალდებული იზრუნოს არასრულწლოვან შვილზე.

საოჯახო-სამართლებრივ ურთიერთობებში უპირატესი ყურადღება ეთმობა ბავშვის უფლების სათანადოდ დაცვას. ალიმენტის განსაზღვრისას უპირატესია ბავშვის უფლება მიიღოს ნორმალური განვითარებისათვის აუცილებელი მატერიალური სახსრები. ამასთან, პერიოდული სარჩოს (ალიმენტის) ოდენობა უნდა დადგინდეს მშობლის მატერიალური მდგომარეობისა და შვილის რეალური საჭიროებების აუცილებელი გათვალისწინებით, სარჩელის აღძვრიდან მომავალი დროისათვის.

განსახილველ შემთხვევაში არასრულწლოვანი დ-----ის და ს-----ის უპირატესი ინტერესი მდგომარეობს იმაში, რომ მხარეთა საერთო შვილები უზრუნველყოფილი იყვნენ ცხოვრების ისეთი დონით, რომელიც აუცილებელია მათი ფიზიკური, გონებრივი, სულიერი, ზნეობრივი და სოციალური განვითარებისათვის, რის გამოც ისინი ორივე მშობლის თანადგომას საჭიროებენ.

ალიმენტის ოდენობის განსაზღვრისას გასათვალისწინებელია ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ შ-----ი მუშაობს სს „თ-----“ და მისი ყოველთვიური ხელფასი შეადგენს 828.33 ლარს, ხოლო დედა - თ-----ი მუშაობს სსიპ „გ-----“ში და სპეციალურ პენიტენციურ სამსახურში, საიდანაც მისი საშუალო ყოველთვიური შემოსავალი, შემოსავლების სამსახურიდან მიღებული ინფორმაციის მიხედვით შეადგენს - 1415 ლარს, მაგრამ გასათვალისწინებელია, რომ არასრულწლოვანს აღზრდა-განვითარების, ემოციური და სულიერი განვითარების გათვალისწინებით ესაჭიროება ორივე მშობლის დახმარება.

სასამართლო მხედველობაში იღებს იმ გარემოებასაც, რომ მხარეთა საერთო შვილები

ცხოვრობენ დედასთან, რომელიც უზრუნველყოფს მათიალზრდა-განვითარების ხარჯებს, რაც არ არის საკმარისი მოსარჩელე მხარის მატერიალური მდგომარეობის გათვალისწინებით. სასამართლო აღნიშნავს, რომ ბავშვი საჭიროებს მშობლების დახმარებას, ვინაიდან არის მცირეწლოვანი, მისი აღზრდა-განვითარებისა და ყოველდღიური საჭიროებებიდან გამომდინარე, მხოლოდ დედის დახმარება არ არის საკმარისი. მშობლებმა უპირველესად უნდა გაითვალისწინონ შვილების საჭიროებები. მამა ასევე ვალდებულია ჩაერთოს შვილის რჩენა-აღზრდის საკითხებში, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ბავშვის საარსებო მინიმალური მოთხოვნილებები.

სასამართლო აღნიშნავს, რომ არასრულწლოვნები დ---- და ს-----ები არიან სკოლის მოსწავლეები, მათ ესაჭიროებათ კვება, ტანსაცმელი, დამატებითი მეცადინეობა კერძო მასწავლებლებთან, რაც შესაბამის ხარჯებთანაა დაკავშირებული. ამდენად, ბავშვები საჭიროებენ მშობლების დახმარებას, მათი აღზრდა-განვითარების, განათლების მიღების, და ყოველდღიური საჭიროებებიდან გამომდინარე, მხოლოდ დედის დახმარება არ არის საკმარისი. მშობლებმა უპირველესად უნდა გაითვალისწინონ შვილების საჭიროებები. მამა ასევე ვალდებულია ჩაერთოს შვილების რჩენა-აღზრდის საკითხებში, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ბავშვების საარსებო მოთხოვნილებები.

ალიმენტის ოდენობის განსაზღვრისას მხედველობაშია მისაღები ის გარემოება, რომ არასრულწლოვნების დ---- და ს-----ების მოთხოვნილებები, მათი ასაკიდან და საჭიროებებიდან გამომდინარე სპეციფიურია, ხოლო არასრულწლოვანი შვილის აღზრდა და მისი კეთილდღეობაზე ზრუნვა უპირველესად მშობლების ვალდებულებას წარმოადგენს, რაც გამოიხატება ბავშვისათვის ცხოვრების ისეთი პირობების შექმნაში, რომელიც შეესაბამება მის საუკეთესო ინტერესებს. ალიმენტის ოდენობის დადგენისას არასრულწლოვანის საუკეთესო ინტერესები უნდა განისაზღვროს მისი ფიზიკური, სოციალური, გონებრივი, ემოციური და სულიერი მოთხოვნილებებიდან გამომდინარე. არასრულწლოვანის აღზრდის, მისი განვითარებისა და საზოგადოებაში წარმატებული ადაპტაციისათვის აუცილებელია არა მხოლოდ მისი ყოველდღიური საარსებო მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება, არამედ არასრულწლოვანის უზრუნველყოფა იმ სახსრებით, რომელიც მას ასაკის ზრდასთან ერთად მისცემს განათლების მიღების, ემოციური და სულიერი სამყაროს განვითარების შესაძლებლობას, სხვადასხვა სოციალურ, სპორტულ, კულტურულ, საგანმანათლებლო თუ გასართობ აქტივობებში მონაწილეობის გზით. ასაკის მატებასთან ერთად გაზრდილია არასრულწლოვანის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ჩართულობა და შესაბამისად, ამისათვის საჭირო ხარჯების ოდენობაც.

შვილების აღზრდა-განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნაში ორივე მშობელი თანაბრად უნდა იღებდეს მონაწილეობას, ვალდებულება უპირობოა და არ არის დამოკიდებულია რაიმე სხვა წინაპირობაზე. მშობელი, რომელთანაც არ ცხოვრობს ბავშვი, ალიმენტის დაკისრებისას იტვირთება მხოლოდ ფულადი ვალდებულებით, განსხვავებით მშობლისაგან, რომელთანაც ცხოვრობს არასრულწლოვანი. სასამართლოს მიაჩნია, რომ მშობლის საალიმენტო მოვალეობა უპირატესია სხვა ვალდებულებებთან შედარებით და მშობელმა, თუნდაც მას არ უდასტურებოდეს ყოველთვიური მაღალი ფიქსირებული შემოსავალი, უნდა

უზრუნველყოს არასრულწლოვანი შვილის რჩენა-აღზრდა მინიმალური თანხით მაინც.

ალიმენტის ოდენობის განსაზღვრისას მხედველობაშია მისაღები, სახელმწიფოში არსებულ საარსებო მინიმუმის ოდენობაც (საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემები (http://www.geostat.ge/?action=page&p_id=178&lang=geo), რაც საშუალო მომხმარებლისათვის შეადგენდა 2019 წლის თებერვლის თვისათვის - 179.1 ლარს. აღსანიშნავია, რომ სასამართლოს მიერ ალიმენტის დაკისრება არ უნდა ატარებდეს ფორმალურ ხასიათს და რეალურად უნდა უზრუნველყოფდეს სარჩენი პირისათვის ნორმალური საცხოვრებელი პირობების შექმნას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლოს მიაჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში, მხარეთა რეალური მატერიალური მდგომარეობის, საქმეზე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების, სახელმწიფო დადგენილი საარსებო მინიმუმის გათვალისწინებით არასრულწლოვანი ბავშვების ასაკის, ნორმალური რჩენა-აღზრდისათვის აუცილებელ მოთხოვნათა ფარგლებში ალიმენტის გონივრული და სამართლიანი ოდენობა, რომელიც უნდა დაეკისროს მოპასუხეს არასრულწლოვანი შვილების სასარგებლოდ, იქნება თვეში 170-170 ლარი.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1234-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ალიმენტის დაკისრება ხდება მხოლოდ მომავალი დროისათვის სასამართლოში სარჩელის აღძვრის მომენტიდან. აღნიშნულიდან გამომდინარე მოპასუხეს სარჩელის აღძვრის მომენტიდან, 2019 წლის 14 თებერვლიდან უნდა დაეკისროს ყოველთვიურად ალიმენტის სახით არასრულწლოვანი დ-----ის და არასრულწლოვანი ს-----ის სასარგებლოდ თითოეულისათვის 170 ლარის გადახდა მათ სრულწლოვანებამდე.

7. საპროცესო ხარჯები

7.1. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 39-ე მუხლის I ნაწილის “ა” ქვეპუნქტისა და 38-ე მუხლის “ა” ქვეპუნქტის თანახმად, სარჩელზე სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა შეადგენს დავის საგნის ღირებულების 3%, მაგრამ არა ნაკლებ 100 ლარისა. ამავე კოდექსის 41-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დავის საგნის ფასი ალიმენტის გადახდევენების შესახებ სარჩელისა განისაზღვრება ერთი წლის განმავლობაში გადასახდელი თანხების ერთობლიობით.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს მიერ საქმის განხილვასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები და სახელმწიფო ბაჟი, რომელთა გადახდისაგან განთავისუფლებული იყო მოსარჩელე, გადახდება მოპასუხეს ბიუჯეტის შემოსავლის სასარგებლოდ, მოთხოვნათა იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელიც დაკმაყოფილებულია.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ სახელმწიფო ხარჯების გადახდისაგან თავისუფლებიან მოსარჩელები ალიმენტის გადახდევენების სარჩელებზე. შესაბამისად, მოსარჩელე თ-----ი ალიმენტთან დაკავშირებით სასარჩელო მოთხოვნასთან მიმართებით გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან

სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

მოსარჩელე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან, ხოლო გამომდინარე იქედან, რომ სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ მოპასუხე შ-----ს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს 61.20 (სამოცდაერთი ლარი და ოცი თეთრი) ლარის გადახდა;

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 39-ე, 41-ე, 46-ე, 55-ე, 243-244-ე, 247-249-ე, 257-ე, 259¹-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. მოსარჩელე თ-----ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

1.1. მოპასუხე შ-----ს (პ/ნ 0-----) მოსარჩელე თ-----ის (პ/ნ 0-----) სასარგებლოდ დაეკისროს არასრულწლოვანი შვილის, 2--- წლის 1----- დაბადებული დ-----ის (პ/ნ 0-----) რჩენა-აღზრდისთვის, ალიმენტის სახით 170 (ას სამოცდაათი) ლარის გადახდა სარჩელის აღძვრიდან 2019 წლის 14 თებერვლიდან, მის სრულწლოვანების მიღწევამდე ან სხვა გარემოებების შეცვლამდე;

1.2. მოპასუხე შ-----ს (პ/ნ 0-----) მოსარჩელე თ-----ის (პ/ნ 0-----) სასარგებლოდ დაეკისროს არასრულწლოვანი შვილის, 2--- წლის 1----- დაბადებული ს-----ის (პ/ნ 0-----) რჩენა-აღზრდისთვის, ალიმენტის სახით 170 (ას სამოცდაათი) ლარის გადახდა სარჩელის აღძვრიდან 2019 წლის 14 თებერვლიდან, მის სრულწლოვანების მიღწევამდე ან სხვა გარემოებების შეცვლამდე;

2. მოპასუხე შ-----ს (პ/ნ 0-----) სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისროს სახელმწიფო ბაჟის - 61.20 (სამოცდაერთი ლარი და ოცი თეთრი) ლარის გადახდა;

3. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 14 დღის ვადაში, სარეზოლუციო ნაწილის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით თბილისის საქალაქო სასამართლოს მეშვეობით;

4. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია;

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლით გათვალისწინებული პირებისათვის,

ასევე პატიმრობაში მყოფი იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი, გადაწყვეტილების ასლის გაგზავნა და ჩაბარება უზრუნველყოს სასამართლომ ამავე კოდექსის 70–78-ე მუხლებით დადგენილი წესით.

მოსამართლე

ლელა ცანავა